

Memòria
de Mallorca

www.memoriadelesilles.org

Temps de la Memòria

Exemplar gratuït
Número 46 / Abril 2019

Edicions

Antoni Vidal Nicolau
Audioproducció de Peter Caballé
**LA GUERRA CIVIL A
LLUCMAJOR**
La demolició del projecte de convertir en cel la Terra
illa

Presentació del llibre:
La Guerra Civil a Lluçmajor
La demolició del projecte
de convertir en cel la Terra

Antoni Vidal Nicolau. Illa Edicions, 2019

Dia 10 d'abril, a les 20:00 h.
Claustre de Sant Bonaventura
de Lluçmajor

El text que el lector té a les mans estudia i reconstrueix les actuacions i la vida -malauradament, sovint, també la mort, l'infortuni i la violència- de tota una sèrie d'homes, dones i famílies, que s'implicaren de manera decisiva en el dia a dia dels canvis socials, econòmics i polítics de Lluçmajor en els anys trenta del segle XX. Coneixerem un munt de casos documentats amb tota la seva cruïlla, de persones i famílies que patiren la repressió, i també alguns d'altres que l'exerciren o l'animaren. És impossible parlar de pressions, vexacions, morts i assassinats al marge dels sentiments. El lector es veurà, inevitablement commogut, en el terreny més directe d'una història que no defuig ni les emocions, ni els deures de la solidaritat.

14abril

aniversari

Manifest 2019

El dia 12 d'abril de 1931, la ciutadania de Mallorca va participar en unes eleccions municipals que suposaren, dos dies després, el 14 d'abril, la proclamació de la II República de manera democràtica i pacífica. Per primera vegada, es va creure en la força de la solidaritat, la igualtat, la tolerància i la llibertat, com elements dinàmics i de canvi.

La República treballà intensament per assolir més justícia social i llibertats civils. Va implantar la separació de poders de l'Estat, la laïcitat, els drets laborals i sindicals, el sufragi universal, el vot de les dones, el matrimoni civil, el dret de divorci, el projecte de llei per l'avortament, la secularització dels cementiris i espais públics, la creació del Ministeri de Sanitat i Assistència Social, la reforma militar, la reforma agrària, la reforma de l'educació, establint l'ensenyament únic, obligatori, laic i gratuït, i la creació de 10.000 noves escoles i un cos modèlic de mestres nacionals.

Cinc anys després, un sector de l'exèrcit espanyol, amb la col·laboració dels partits de dreta, especialment de Falange, i l'aquiescència activa de l'Església, dugué a terme un cop d'estat contra el Govern legal i legítim de la II República.

Aquell 19 de juliol de 1936, Mallorca va deixar de ser l'illa de la calma per convertir-se en l'illa del terror, es va perseguir, detenir i executar a milers de persones per la seva relació i la seva fidelitat amb el règim democràticament elegit pel poble.

Continua

13 d'abril MARXA EN DEFENSA DEL DRET A LA MEMÒRIA

A les 17 hores
De la Plaça del Tub fins al Mur de la Memòria

convoca:

Batles, regidors, funcionaris, militars, mestres, treballadors, sindicalistes, polítics, foren declarats enemics del nou règim feixista. Es suprimiren tots els drets i llibertats i s'instal·là una dura i llarga dictadura de quasi 40 anys, que causà milers de víctimes.

Mort el dictador, la monarquia borbònica ratificada per la Constitució de 1978, amb un rei anomenat i triat per Franco, ha estat la garantia de continuïtat de les estructures de poder establertes pel franquisme i de la impunitat del genocidi i crims franquistes. 450.000 persones assassinades i/o desaparegudes, milers de persones exiliades, de detencions il·legals, camps de concentració, tortures, violacions, treball forçat i esclau, espoli de béns, alteració d'identitat, robatori d'infants i demés delictes tipificats jurídicament com a crims contra la Humanitat segueixen ara mateix fora de l'empara de la llei, a conseqüència dels pactes d'impunitat de la mal anomenada Transició; de la mateixa manera que la República segueix fora del marc legal, proscriu i marginada, i sense jutjar el delictes contra la forma de govern comès contra ella, la República

fou enderrocada per un cop d'estat feixista, per la força de les armes, i no a les urnes.

Diuen que els pobles que oblidem el seu passat estan condemnats a repetir-ho, sembla que no aprenem, avui de nou sorgeixen autoritarismes a tot el món, Brasil, Itàlia o EEUU per exemple.

I aquí també, ho hem vist recentment a Andalusia, on l'extrema dreta participa dels pactes de govern. L'extrema dreta, fins ara a l'ombra però latent, ha esperat pacientment les conseqüències de la crisi econòmica per sembrar desconfiança, por i odi i avui torna a mostrar-se disfressada de demòcrata, sorgeix de nou sense complexes amb discursos carregats d'odi que cerquen fragmentar a la societat, amb el suport dels poders polítics, judicials, econòmics i mediàtics. Ataquen drets fonamentals a una democràcia: els serveis socials, els drets de les dones, els col·lectius LGBTI, la diversitat cultural i lingüística, els drets dels pobles a decidir, la classe treballadora, la nostra memòria històrica i les víctimes del feixisme, negant inclòs l'holocaust. Sorgeixen de nou les seves tesis revisionistes i negacionistes, amb campanyes pagades i dirigides pels poderosos de sempre, pels que mai han deixat de controlar el poder a conseqüència dels pactes del règim de 1978. Pactes que han permès part de l'esquerra que no ha tingut la destresa ni la valentia per assumir i assolir una vertadera justícia transicional, i així ara ens trobam amb monuments feixistes que honoren a "herois" que perpetraren crims de guerra contra població civil indefensa, com és el cas del monument de Sa Feixina a Palma, o amb el dictador Franco en el Valle de los Caídos, enterrat i honorat on el seu règim va voler. Ens trobam sense que ni un sol responsable dels crims franquistes hagi estat mai jutjat, ens trobam amb 169 lleis franquistes vigents que bloquegen l'accés a la veritat i a la justícia, 66 de les quals no han estat mai modificades, 43 d'elles han estat signades pel mateix Franco, tot continua "atado y bien atado" com ja va anunciar el dictador.

Com a entitat que treballa pel dret a la veritat, a la justícia i a la reparació i en defensa dels DDHH, volem manifestar el nostre rebuig als totalitarismes i al ressorgiment dels seus missatges feixistes, racistes, xenòfobs i masclistes. Rebutjam a la monarquia borbònica, sorgida directament de la dictadura franquista, els pactes de impunitat de la Transició i la Constitució de 1978, així com també expressam el nostre reconeixement a la República com a forma de govern legal i legítima i a totes les víctimes de la repressió franquista. Finalment, manifestam la nostra ferma voluntat de seguir treballant per la recuperació de la seva memòria i la nostra gratitud per la seva lluita, que recollim i fem nostra.

Que els seus noms siguin per a nosaltres símbols de lluita per la Justícia i per la Llibertat.

VISCA LA REPÚBLICA!!!!

Crèdits:

Han col·laborat:

Maite Blázquez Losa
Mª Antònia Oliver París
Antònia Mercadal Serra
Blai Guevara Caparrós

**Coordinació,
disseny i maquetació:**
Blai Guevara Caparrós

Temps de la Memòria
és el butlletí trimestral
de l'**Associació Memòria
de Mallorca**. DL: PM 311-2014

La publicació no es fa
responsable de les opinions
 dels seus col·laboradors.

Per posar-se en contacte
amb nosaltres: **625 45 45 00**
tempsdelamemoria@gmail.com
www.memoriadelesilles.org

AGENDA D'ACTES PER LA REPÚBLICA

BUNYOLA

14 d'abril a les 13:00 h
Cementiri municipal de
Bunyola
Organitza: Comissió de Memòria
Històrica de Bunyola

CALVIÀ

13 d'abril a les 18:00 h
Bosc de la Memòria,
Bendinat
Organitza: Ajuntament de
Calvià i Memòria de Mallorca

ESPORLES

6 d'abril a les 13:00 h
Àrea recreativa de Son Tries
Organitza: Ajuntament
d'Esporles i Comissió de
Memòria Històrica d'Esporles

MANACOR

14 d'abril a les 12:00 h
Cementiri de Manacor
Organitza: Comitè de Son Coletes

PALMA

13 d'abril a les 18:00 h
Mur de la Memòria
Cementiri de Palma
Organitza: Ajuntament de
Palma i Memòria de Mallorca

POLLENÇA

14 d'abril a les 19:00 h
Plaça dels Seglars
Organitza: Comissió de Memòria
Històrica de l'Ajuntament de
Pollença

SA POBLA

10 d'abril a les 11:00 h
Can Cirera Prim
Organitza:
Ajuntament de Sa Pobla

Els noms identifiquen a les persones

Memòria de Mallorca

Tots sabem que és el Mur de la Memòria. És una llista de noms i llinatges, però això és només la seva part física. És també un espai d'homenatge a persones que varen

ser assassinades per creure que un món millor era possible. És l'espai físic on, per primera vegada, la filla d'un desaparegut pollencí va poder llegir el nom del seu pare a la "làpida" d'un cementiri.

Aquella filla, una dona ja gran de més de 70 anys, que no tenia record d'haver conegut a son pare, va dir textualment i en veu baixa "ara sé que el meu pare no és un fantasma".

Aquesta mallorquina, mai fins aquell moment de novembre de 2011 havia vist escrit el nom del seu pare en un cementiri. Sabia d'ell per les coses que li explicaven, però no el va poder conèixer, doncs encara no tenia ni dos mesos quan al juliol de 1936, els feixistes van aixecar-se en armes contra el Govern de la República, escollida legalment a les urnes pels ciutadans d'aquest país.

Rescatar noms és doncs, rescatar la Memòria de la nostra Història, és rescatar la Memòria comuna d'un país que va oposar resistència al feixisme en aquell estiu de 1936. Rescatar noms és també rescatar a les seves famílies, filles i fills, néts i nétes, germanes, tiets, cosines, amics i amigues, veïns...

És retornar la dignitat i l'esperança a un món cada cop més fosc, on el feixisme burdament amagat fins ara, esperava la seva oportunitat per recordar-nos a tots que encara hi és present.

Moltes ho sabem des de fa temps, altres ho han volgut oblidar i a altres els han fet oblidar a cops de maltractes i de por.

La memòria dels seus noms, de totes i tots els que van patir repressió i van ser assassinats, ens recorda que hi va haver un temps, no massa llunyà, on homes i dones en aquets país és van il·lusionar, esperar i emocionar amb les idees d'igualtat, llibertat i fraternitat.

Els nous noms dels homes i les dones que aquí trobareu són el fruit d'investigacions que hem iniciat els membres de MdM per diverses circumstàncies. A vegades perquè atensem la demanda d'informació de familiars, i així trobem altres històries i altres noms dels que no en teníem referència d'on varen morir o de que va passar amb ells. A vegades, arrel de la petició d'informació dels equips d'exhumacions de la Comissió de la Llei de Fosses, investigam entre les causes i expedients existents per ajudar a la localització de les fosses i a les identificacions de les víctimes exhumades, i així també localitzam familiars i els podem proporcionar més informació que junt amb la que elles a la vegada ens proporcionen recuperam noms i històries que s'havien gaire bé perdut.

En altres ocasions perquè persones de bona voluntat que saben de la nostra tasca, ens fan arribar informacions i en la recerca per contrastar la seva veracitat, ens trobem amb un fil que estirant ens dóna noms. Recordem sempre perquè els noms són tan importants... perquè són la història d'una persona, d'una família i d'un poble, que un dia va creure que un món millor i més just seria possible.

Nosaltres, a Memòria de Mallorca, així ho seguim desitjant i per això seguirem treballant cada dia i a cada instant. □

Nous noms al Mur de la Memòria

Memòria de Mallorca

El 28 de maig de 2011 es va inaugurar per l'Ajuntament de Palma, a instàncies de la l'Associació Memòria de Mallorca (MdM), el memorial a totes les víctimes del franquisme relacionades amb Mallorca, "El Mur de la Memòria", memorial ubicat al cementiri municipal de Palma.

Per aquest motiu, l'Associació Memòria de Mallorca l'any 2015 va aportar 41 noms més que es varen inscriure a les planxes de ferro del Memorial (la totalitat que hi figurava el dia de la inauguració, el mes de maig de 2011, l'havia aportada també MdM dins el projecte que presentà a l'Ajuntament de Palma. Ara aporta una nova relació de 17 nous noms de víctimes i sol·licita a l'Ajuntament de Palma que siguin inscrites al Memorial a totes les víctimes de la repressió franquista relacionades amb Mallorca, ubicat en el cementiri de Palma, "El Mur de la Memòria".

Aprofitam per agrair a l'Ajuntament de Palma, així com també a l'Empresa Funerària Municipal, perquè sempre ens han escoltat i han acollit les nostres peticions al respecte.

1. BIBILONI VICENS, BERNAT

De Binissalem, de l'UGT, fou assassinat a Palma el dia 15 d'agost de 1936, enterrat als anomenats "hoyos" del cementiri de Palma, consta el seu nom al "Mapa de fosses de Mallorca", de MdM, concretament a l'estudi de les fosses del cementiri de Palma.

2. ÁGÜEDA CAMPOS BARRACHINA

Natural de Sóller, vivia a València, militant del POUM, executada Paterna dia 5 d'abril de 1941, està enterrada al cementiri de Paterna, a la fossa 135¹.

Fins ara es creia que la víctima era natural de Sallent, però arrel d'una visita que Memòria de Mallorca realitzà a les exhumacions de les fosses de Paterna ens assabentarem de l'errada i contactarem amb els i les investigadores.

Dia 28/10/2018, ens confirmaren les nostres sospites a través d'un missatge de Vicente Gabarda Cebellan, historiador i professor de la Universitat de València, que reproduïm a continuació:

Bon dia Antonia!

Efectivament, es tracta d'un error a l'hora de transcriure el nom de l'ajuntament, ja no se si per

part del funcionari corresponent o pel meu propi; però l'error va quedar esmenat posteriorment. M'explique. Eixe mural és el resultat d'una còpia literal d'un treball que vaig publicar allà per 1986, amb algun error resultat de les presses a l'hora de la seua elaboració, i que després la responsable del pirateig no es va preocupar d'esmenar. Agueda Campos Barrachina, sí, era natural se Soller, però veïna de València, i tal vegada consta Sallent perquè no apareixeria el seu veïnat en el moment de la seua execució. Però es tracta d'un cas molt conegut, perquè ella i el seu marit, Vicente Muñiz Campos, militants ambdós del POUM van ser executats a Paterna, quedant els seus fills a disposició del Patronat d'Òrfens. Un d'ells conta la història en el documental que al seu dia va elaborar el Fòrum per la Memòria del País Valencià. I m'imagino que també quedarà arrellegat en: Cárceles de mujeres: La prisión femenina en la postguerra, i dins d'ell un article d'Ana Aguado i Vicenta Verdugo, on parlen de les presons de València, i d'este cas en concret. Espere que t'haja servit d'ajuda.

3. JAUME VICENS MAS

Natural de Felanitx, resident a Barcelona durant el cop d'estat, desaparegut. L'última carta escrita i rebuda per la seva família té data de 31 desembre 1937. Al primer trimestre del 1938, Barcelona pateix bombardeigs terribles. El pare li escriu una carta amb data de febrer de 1938 que ja no té cap resposta. La casa i el barri on vivia varen ser terriblement destruïts.²

S'han consultat els arxius del Memorial Democràtic de Catalunya i la llista que ofereix l'historiador Joan Villarroja a *Barcelona sota les bombes*, enllaç: <http://barcelonasotalesbombes.beteve.cat/relacio-de-victimes/>

La seva família es posà en contacte amb Memòria de Mallorca l'any 2016 i varem realitzar la recerca amb l'anterior resultat.

4. ERWIN BRESLER

Company sentimental de Margaret Zimbal, formà part de les milícies antifeixistes internacionals que vingueren amb les tropes republicanes del capità Bayo procedents de Catalunya, militant del POUM de Sitges, era alemany i fou afusellat a Mallorca el setembre de 1936.

¹ Arxiu MdM "Recerca víctimes de la repressió franquista".

² Arxiu MdM "sol·licitud de recerca de persones desaparegudes".

Extret de la investigació realitzada pels autors de l'obra de teatre "Les Cançons Perdudes", de Jaume Miró.

5. SALVADOR SOLÀ FUSTER

Milicià antifeixista procedent de Catalunya, integrant de les tropes republicanes del Capità Bayo, formava part de la Creu Roja, exercí de sanitari amb altres companys i companyes, fou detingut i assassinat al costat de les 5 dones milicianes a Manacor, el 4-5 de setembre de 1936.

Extret de la investigació realitzada pels autors del documental "Milicianes", Gonzalo Berger, Tània Balló i Jaume Miró.

6. TERESA BELLERA CEMELI

Una de les milicianes que foren detingudes, violades i assassinades a Manacor el 4-5 de setembre de 1936, junt a les germanes Daria i Mercè Buxadé i Maria García, i una altra dona de la que de moment en desconexem el nom.

Segons el documental "Milicianes", era integrant de les milícies femenines antifeixistes de Catalunya, del PSUC. Les cinc dones vingueren a combatre el feixisme a Mallorca, foren assassinades a Manacor el 5 de setembre de 1936.

Informació extreta de la investigació realitzada pels autors del documental "Milicianes": Gonzalo Berger, Tània Balló i Jaume Miró.

7. AMÀLIA LOBATO ROSIQUE

Milicià antifeixista que vingué a Mallorca amb les tropes republicanes de Albert Bayo procedents de Catalunya, desapareguda a Mallorca el setembre de 1936.

Informació extreta de la investigació realitzada pels autors del documental "Milicianes": Gonzalo Berger, Tània Balló i Jaume Miró.

8. JOAN AUGOSTO DAS NEVES

9. KARL «L'ALEMANY»

Joan Augusto era Portuguès, de la FAI, i Karl, tot i a que li deien "l'alemany", era austríac. Com l'anterior, els dos vingueren per participar a les Olimpíades Populars de Barcelona, decidiren quedar-se i venir cap a Mallorca a combatre el feixisme. I com l'anterior, hi deixaren la vida, van ser fets presoners a la Punta de n'Amer. Els testimonis expliquen que afusellaren al mateix temps un noi català i un turc, de moment en desconexem els noms.³

10. RAFEL PICORNELL FONT

De Palma, tenia 41 anys, militant socialista, estava amagat a casa seva, al carrer de Santanyí número 30, junt a Antoni Ribas, socialista també, foren cosits a trets per la policia, falange i requetés armats el 29 de setembre de 1936, registrat als llibres del cementiri de Palma com a "hombre sin identificar", fou enterrat "als hoyos del cuadro 9", del cementiri de Palma.⁴

La informació parteix de la causa judicial oberta pels fets ocorreguts al carrer de Santanyí de Palma, diu textualment "averiguación de los hechos acontecidos en la calle Santanyí del 29 de setiembre del año en curso" però és a la dona de Rafel Picornell, Elena Seussel, francesa, de 37 anys, que l'acusen per resistència a la autoritat (en realitat es negà a obrir la porta). L'empresonen primer a la presó provincial i després a Can Sales, condemnada a 12 anys, els informes de la policia, signats per un dels que va participar en la mort del seu marit, el cap de Policia Francisco Barrado, la descriu com a "mujer de mala conducta, a pesar de estar casada, ejercia la prostitución", tot això després d'haver matat el seu marit.⁵

11. VICENÇ LLOPIS BLASCO

En els dies posteriors a la rendició de les tropes republicanes es trobava a València, fou detingut i traslladat a Paterna, dia 27 d'octubre de 1939 fou assassinat, està enterrat a la fossa 82 del cementiri de Paterna.

La seva família, molt implicada amb la causa envers els drets de les víctimes del franquisme, viu i és de Mallorca, ens ha facilitat les dades i ens ha sol·licitat la inclusió d'aquesta víctima al Mur de la Memòria.

³ Investigació realitzada per Dolors Marin i Maria Antònia Oliver per Memòria de Mallorca.

⁴ Arxiu MdM "Projecte Totes les Causes".

⁵ Arxiu MdM "Projecte Totes les Causes".

Les plaques del memorial del Mur de la Memòria amb els noms de tots els assassinats pel franquisme que s'han pogut documentar fins aleshores, ha esdevingut en un lloc amb una gran significació on poder honorar a totes les víctimes de la repressió franquista

12. MACIÀ SALVÀ MOLL

Natural de Palma (Coll den Rebassa), 32 anys, casat i amb una filla menor d'edat, apareix mort dia 28 d'octubre de 1936 a la carretera de Palma a Porto Colom Km 20'5, al municipi de Llucmajor, enterrat al cementiri d'aquest municipi, la causa de la mort l'inscriu el jutge com "a consecuencia de shock traumático", el trobaren fermat amb les mans creuades a l'esquema junt a Sebastià Vidal Vidal, ambdós presentaven impactes de bala al pit i al cap, i ambdós foren detinguts el mateix vespre dels assassinats per membres de falange del Coll den Rebassa.⁶

13. SEBASTIÀ VIDAL VIDAL

De Santanyí, vivia al Coll den Rebassa i era Guardia Civil retirat quan esclatà el cop d'estat, la causa trobada per MdM ha permès localitzar i exhumar el seu cos al cementiri de Llucmajor, on hi fou enterrat després del seu assassinat per falangistes el mes 28 d'octubre de 1936.⁷

14. ERNESTO RIBAS ASTOR

Nascut a Borrassà (Girona), embarca amb en Bayo cap a Mallorca, desaparegut a Mallorca.⁸

15. PERE GARCÍA MÉNDEZ

Tancat a Can Mir l'octubre del 36, mort detingut a la casa de socors el 25 de desembre del 37, la seva néta ha estat la font al posar-se en contacte

amb nosaltres, continuarem la recerca i intentarem trobar i publicar més dades.

16. ANTONI CASTAÑER CIFRE

Les causes trobades per MdM dins el projecte "Totes les Causes" han permès trobar, senyalar, localitzar i exhumar la fossa de Marratxí, a una d'elles es senyala que una de les víctimes porta un tatuatge a un braç amb el nom de "Antonio Castañer", però a la causa quedà sense identificar. Cercàrem aquest nom a la bibliografia publicada a Mallorca i a la nostra base de dades de víctimes desaparegudes sense cap resultat. Quan començarem la exhumació a la fossa havíem fet una investigació per saber qui podien ser aquestes víctimes (n'hi ha quatre que queden sense identificar), teníem una hipòtesi fundada de que poguessin ser víctimes de Pollença i a través de l'Ajuntament, premsa i xarxes socials férem una crida a familiars que poguessin tenir desapareguts, crida que va donar els seus resultats perquè acudiren al cementiri durant l'exhumació varies famílies, una d'elles ens indica que el seu parent nomia Antoni Castañer, sols sabia que havia desaparegut el mes d'agost de 1936, que segurament l'havien matat els falangistes sense saber on, però ens aportà altres dades importants com ara el seu segon llinatge, l'edat i especialment el seu ADN, esperem que ben aviat puguem tenir resultats positius i retornar aquesta víctima a la seva família.

Antoni Castañer Cifre era natural de Pollença, tenia 38 anys, el mataren falangistes a la carretera de Palma Inca, al Km 7, Hm 8,⁹ la seva família ignorava on, ni coneixia les circumstàncies de la seva desaparició.

17. MATIES ESTARÀS CATALLOPS

Fitxa realitzada per MdM durant l'exhumació de la fossa de Porreres com a promotora de la exhumació i receptora de ADN, publicat el seu nom a la premsa per MdM, la informació ens l'ha facilitada la seva família durant el lliurament de documentació i recollida de mostres ADN. Natural de Palma, barber de professió, republicà, detingut al Castell de Bellver i víctima de desaparició forçada, "posat en llibertat" el mes de gener de 1937. No es coneixia el seu nom ni la seva història fins que la seva família ens la va contar durant la exhumació de la fossa, també ens lliurà diversos documents i fotos.¹⁰ ■

⁶ Arxiu Memòria de Mallorca "Fitxes exhumacions" i projecte "Totes les Causes".

⁷ Arxiu MdM "Totes les Causes".

⁸ Enviat per Jordi Giró Ribas.

⁹ Arxiu Memòria de Mallorca "Fitxes exhumacions" i projecte "Totes les Causes".

¹⁰ Arxiu Memòria de Mallorca "Fitxes exhumacions".

Migració, totalitarisme i memòria

Per Blai Guevara, Tresorer de MdM

El temps passa i els aconteixements es van amuntant a un ritme de vertigen, així la realitat es redueix només a notícies, les quals van ensorrant a les anteriors en el passat més llunyà; l'oblit.

En aquest món productivista on tot pot ser susceptible de convertir-se en producte, la producció en massa d'informació fa que la seva vigència sigui tan efímera que a penes succeeix la notícia queda relegada al passat per una altra nova. El ritme frenètic de les societats avançades no permeten ni la reflexió ni l'anàlisi que mereix el pols de l'actualitat, i aquesta celeritat no és conseqüència de la modernitat sinó que és la causa que ens impedeix mirar enrere per a veure tot allò que va perpetrant, promocionant així la pèrdua de la memòria col·lectiva recent: *un poble sense passat...* ja se sap.

Qui es recorda avui dia, immersos com estem en campanyes electorals amb tot el soroll mediàtic que això comporta, del drama de la immigració que dia rere dia es cobra la vida de tantes persones que creuen el mar fugint de la guerra i de la fam dels seus països? Molt menys ens recordarem dels camps de refugiats a Grècia i Turquia on malviuen els 'privilegiats' que han pogut aconseguir les costes europees? I dels milions de refugiats del conflicte siríà (uns 6.000.000) que s'amunteguen en països tan petits com Líban o Jordània? Així, llavors, és gairebé impossible recordar ja els camps de refugiats palestins disseminats als països fronterers, o els campaments de Tinduf, a Algèria, on els desplaçats saharauís suporten les inclemències del desert... La llista pot ser ingent si som capaços de mirar cap enrera, però... podríem suportar-ho? Possiblement no, per això triam fugir cap endavant i centrar la nostra atenció en els focs artificials de la desinformació espectacle del periodisme d'entreteniment, de les *fake news*, dels 'memes'... perquè avui només és vàlid l'immediat, l'aquí i ara, no es mira més enllà no anés a ser que descobríssim pistes en el passat del que avui està succeint i ens incomodin més del convenient.

En aquesta època de postmodernitat s'ha anat instal·lant progressivament un discurs a manera de veritat oficial inqüestionable, com un pensament únic que consisteix que absolutament tot –idees, valors, medi ambient, relacions humanes, laborals, etc.– és sotmès al valor de canvi, els diners, on l'economia regeix com a llei universal tots els àmbits

de la societat contemporània, la qual cosa ha portat a un procés de mercantilització en tots els àmbits de la vida, la lògica de la qual pretén reduir tot a mercaderia comptabilitzable i en mers valors econòmics. L'ofensiva neoliberal de les últimes dècades ha atorgat a l'economia global poder absolut sobre els valors morals i socials i s'ha transformat en l'instrument més eficaç de control de la societat. Actualment existeix el terror a perdre l'estatus econòmic, on ser expulsat de les bondats de la societat de consum i de les seves comoditats és poc menys que desaparèixer com a individus. Aquesta por ens domina i ens aliena de tal manera que hem sucumbit en la indiferència i l'apatia enfront dels excedents que el sistema desfà, ja que no podem sentir-nos identificats amb la figura del perdedor, del feble, del no apte per a aquest model econòmic, perdent així la nostra singularitat pròpia fonent-nos en una massa homogènia de simples consumidors: la imatge de la víctima és el mirall que el capital posa enfront dels seus súbdits en el qual no es volen veure reflectits. En aquest món terriblement individualista, on reina el culte a l'èxit personal s'està perdent l'empatia i la compassió per les víctimes ja que aquestes simbolitzen el fracàs, arribant fins i tot a culpabilitzar-les de la seva situació atribuint-les gran part de la responsabilitat del que els succeeix. En estigmatitzar-la ens desentenem totalment de la seva sort sense cap mena de remordiment, despullant a la víctima de tota dignitat humana, acceptant que hi hagi persones de primera i de segona depenent de factors tals com l'origen, la ideologia, el credo, el nivell econòmic, etc. "L'oblit de l'essència humana condueix al totalitarisme", Albert Camus.

Aquestes són els descarts col·laterals que hem d'assumir com a inevitables perquè els objectius del capitalisme neoliberal no es vegin alterats: en

el mercat només sobreviuen els més capacitats, del que es dedueix que els més rics ho són perquè són més forts i estan millor adaptats. Aquest és el plantejament del Darwinisme Social –que després va arribar a degenerar en l'eugenèsia, i aquesta en l'Holocaust– que pretén justificar que la teoria de la selecció natural és aplicable a les relacions socials i d'aquesta manera naturalitzar les desigualtats socials. La competitivitat extrema entre els individus és un concepte molt recent, del segle XIX, quan el capitalisme comença la seva carrera per la industrialització sense precedents, fins llavors la lluita per la supervivència havia estat caracteritzada per l'ajuda mútua, la col·laboració i la solidaritat, quan qualque membre del grup patia qualche problema la resta l'ajudava fins que es recuperava; a més gràcies

per a molt més a causa de les polítiques dictades pels mercats que controlen les estructures dels estats; *no hi ha millor esclau que el qui no sap que ho és*. Així, tant el subjecte nacional com el forà són víctimes del mateix poder opressor, però mitjançant mitjans de comunicació i partits polítics a sou es van radicalitzant els discursos assenyalant a l'Altre –a l'immigrant, al diferent, al dissident...– convertint-li en l'enemic: això és l'acta fundacional del feixisme que sempre necessita utilitzar als col·lectius més desfavorits com a objectiu sobre el qual focalitzar la decepció d'una gran massa frustrada per un sistema econòmic-polític, que és el responsable de les dificultats que travessen per la crisi econòmica i social que aquest ha provocat, una vella recepta massa vegades emprada amb conse-

a la ciència hem pogut desafiar les lleis d'una natura implacable que no té pietat dels més dèbils o malalts, tot el contrari que trobam a la natura. Aquesta divisió entre ciutadans de primera i ciutadans de segona; bons ciutadans i mals ciutadans; víctimes de primera i víctimes de segona, és abominable.

En el precís moment que es priva a una persona dels seus drets, deshumanitzant-la i normalitzant la seva discriminació amb el pretext que els seus drets vénen a socavar els dels locals perquè comencen a ressentir-se els recursos i es posa en perill l'estat del benestar, admetent la possibilitat de fer amb aquesta qualsevol atrocitat amb total impunitat, aquí comença a germinar la llavor del totalitarisme.

La immigració no és el problema de l'estat del benestar sinó una conseqüència directa d'aquest, el qual necessita espoliar els recursos de tercers països per a mantenir el seu creixement econòmic –fins i tot desplaçant comunitats o afavorint conflictes violents–, prevalent el consum basat en productes barats fabricats amb mà d'obra explotada, perquè el sou del ciutadà mig occidental no dona

qüències nefastes: el capital reacciona finançant a l'ombra a formacions d'extremadreta que els fan el treball brut de neutralitzar les protestes i desviar l'atenció del descontentament i la desafecció cap a un enemic fictici, ja se sap que el que més uneix a les masses descontrolades i fragmentades és tenir un enemic comú per poder descarregar contra ell tota la ràbia continguda. Les democràcies es veuen amenaçades per aquests moviments reaccionaris amb fins completament desestabilitzadors que pretenen esbucar tot el nostre sistema de llibertats: queda ben palès que la democràcia i els Drets Humans són obstacles incòmodes per a la lògica neoliberal, que no dubta en vulnerar-los cada vegada que aquests s'oposin als seus desitjos, tal com està passant al continent americà amb l'assassinat d'activistes mediambientals, periodistes, sindicalistes i polítics, que s'enfronten amb les grans companyies transnacionals que desplacen poblacions indígenes dels seus territoris per explotar els recursos naturals amb la complicitat de governs corruptes, però suposadament democràtics, amb

mercenaris paramilitars o amb les bandes anomenades 'maras'.

No hi ha forma d'aprendre de la història i tornam a repetir els mateixos errors per supèrbia i deïxadesa, ja que creiem que el passat no va amb nosaltres i allò que va ocórrer no ens pot tornar a passar. Però molt optimistes no podem ser; estam al principi de segle i els darrers principis de segle ens deixen entreveure que són períodes molt convulsos i traumàtics, per aquesta mateixa raó de no atendre els senyals que ens arriben anunciant el desastre: auge dels sentiments identitaris excoents assentats sobre l'exaltació del ultranacionalisme patriòtic que fa gala d'un passat de gestes glòries; odi cap als moviments socials que lluiten pels drets civils; insistència en l'argumentari racista i xenòfob que predica la desigualtat supremacista; instauració del discurs de la por pròpia de societats intolerants i extremistes; i rearmament progressiu de les potències militars que no volen perdre la seva hegemonia en la geopolítica internacional.

La guerra sembla ser l'estat natural de la humanitat on la pau sembla ser sol una treva, un període entreguerres més o menys llarg en el temps. La fan sempre els mateixos i la pateixen també sempre els mateixos. Els col·lectius memorialistes sabem del que estem parlant perquè això ja ha succeït abans. La recuperació de la memòria històrica no és un discurs passat de moda, està més present que mai malauradament: li parlem al present des de la perspectiva del passat per a prevenir al futur, i no cedim en les nostres reivindicacions perquè no podem oblidar: no ens ho podem permetre com a societat que es creiem lliure i que pretén fer dels Drets Humans la seva bandera. Les víctimes del feixisme saben el que és que se'ls discrimini, se'ls ne-

gui el dret a la justícia i la reparació, se'ls estigmatitzi i culpabilitzi pel seu dolor idènticament com avui ocorre amb l'estranger, amb el diferent: encara que no ho creguem tots podem ser víctimes, només és qüestió de temps i mala sort: primer apuntem a la immigració, després al feminisme, després a l'ecologisme, li seguirà el socialisme, etc. Hannah Arendt sempre va insistir en la necessitat d'estar alerta davant les ideologies que menyspreen a l'Altre, naturalitzen l'exclusió i utilitzen la por com a excusa per a justificar les restriccions de drets fonamentals, la qual cosa coincideix amb el pensament neoliberal que en el seu enaltiment de l'individualisme egocèntric i la cobdícia desmesurada ha canalitzat el temor i els prejudicis contra certs col·lectius als quals imputar els seus propis excessos, on la intolerància s'ha instal·lat en el nostre pensament com una barrera infranquejable per tal de no haver de fer cap esforç per entendre a les persones d'altres cultures, o que simplement no pensen de la mateixa manera: basta veure els atacs constants contra la llibertat d'expressió que no aturen de produir-se, quan la llibertat d'expressió és haver de sentir el que no es vol escoltar.

El contrapès davant aquesta amenaça ha d'estar basat en una defensa sòlida dels Drets Humans, de la pau i de la justícia social globals, on prevalguin el repartiment just de la riquesa, el bé comú, l'empatia, la diversitat cultural i la solidaritat universals. A les nostres mans està, estarem a l'altura dels esdeveniments que se'ns vénen damunt? O com va escriure Juan Benet en la seva novel·la *Volverás a Región*: **"Solo un pueblo cobarde, egoísta y soez prefiere siempre la represión a la incertidumbre"** ■

Guillem Company Crespí no va tornar

Per Maite Blázquez, vocal de MdM

La Comissió d'Estudi per la Veritat, la Justícia i la Reparació dels represaliats pol·lençins pel cop d'estat i el franquisme de l'Ajuntament de Pollença, es trobà el passat mes d'octubre per tractar temes de les últimes exhumacions.

Assisteixen molts representants de l'ajuntament entre ells el batlle que presideix, algú regidor i regidora, historiadors, el director de Memòria

Històrica del Govern Balear, representants equip exhumacions d'Aranzadi, MdM i molts familiars de víctimes del feixisme.

En acabar la reunió, la família d'un veí del poble, en Guillem Company Crespí demana ajuda per tal d'esbrinar que va poder passar amb es seu familiar. **Miquel i Guillem Company Crespí** són dos germans represaliats pel franquisme. Els dos van ser recollits en el Diccionari Vermell de Llorenç Ca-

pellà i formen part del Mur de la Memòria del Cementiri de Palma.

La família aporta un certificat de defunció que assenyala "fallecimiento por angina de pecho" el 6 de setembre de 1943 a la ciutat de Lleida. Aquestes són les dades que confirmen una altra de les moltes històries d'injustícia que formen part de la nostra herència sense testament. Les hem aconseguit a través de la causa 57/1936 dipositada en l'arxiu Intermedio Militar de Balears i de la localització d'expedient de presó que es troba dipositat a l'Arxiu Històric de Lleida.

En Guillem Company Crespí va ser empresonat a Can Mir en el juliol de 1936. Va formar part del Consell de Guerra que a l'agost de 1937 es va fer contra els pollencins que varen intentar oposar resistència al cop d'estat dels feixistes. D'aquest il·legal consell de guerra pel delictes de "adhesión a la rebelión", uns quans pollencins, inclòs el seu batlle, varen ser condemnats a mort. Un d'ells va ser en Guillem.

Una carta de la seva dona, demana que la família pugui veure'l i acomiadar-se. Però en el seu cas, la sentència no va ser executada, doncs el 6 de setembre del mateix 1937, en un document trobem la prova de que li va ser commutada la pena de mort per 30 anys de "prisión mayor".

Altres documents certifiquen el seu trasllat a la Presó Provincial de Lleida a l'abril de 1943 i d'allà al destacament de Coll de Nargó al juny de 1943 per treballar com a peó. A Coll de Nargó va existir un dels quasi 300 camps de concentració de la dictadura franquista i els presoners eren utilitzats com a "mà d'obra esclava".

Al 26 de juliol del mateix any 1943, li és conmutada la pena de 30 anys per una de 20 anys de "reclusión menor". Durant el mes d'agost s'inicien els tràmits per concedir-li "libertad condicional". I finalment el 5 de setembre d'aquell 1943, en Guillem Company Crespí és autoritzat a sortir del camp de concentració de Coll de Nargó per recollir, a la Presó Provincial de Lleida, el seu CERTIFICADO DE LIBERACIÓN CONDICIONAL, document que li permetria retornar al seu poble de Pollença i viure novament amb la seva família.

Aquest certificat porta justament la mateixa data de la seva defunció, sembla signat pel ell mateix, amb una lletra trèmula potser per l'emoió.

No ho sabem ni ho sabrem mai. En Guillem Company Crespí, tampoc va poder tornar a casa seva. Com a molts dels presoners de Can Mir, "posats en llibertat", la seva família no va tornar a veure'l mai més. ■

La família de Guillem Company ens ha donat el seu permís expresament per a publicar aquestes dades.

Els noms dels morts a l'expedició de 1936

Memòria de Mallorca

Memòria de Mallorca va fer dues peticions a la Generalitat de Catalunya en seu parlamentària, afegint-nos a la iniciativa del nostre company de la Xarxa Catalana i Balear de Suport a la Querella Argentina, Marc Malagarriga Picart. A través d'una diputada al Parlament de Catalunya del grup parlamentari de Catalunya en Comú Podem, es van fer un total d'onze demandes d'informació.

Una de les nostres preguntes va ser la relació de noms de milicians i milicianes republicans morts a Mallorca els mesos d'agost i setembre de 1936 que constessin als arxius públics catalans. Obtingerem resposta i a continuació publiquem la relació de noms que ens van fer arribar.

La segona de les preguntes per raons d'espai la publicarem el pròxim número.

1er cognom	2on cognom	Nom	Referència no identificat	Edat	Nuclí últim veïnatge	Graduació	Lloc mort	Data mort
Agramunt	Bertran	Lluís		25	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	23/08/1936
Aimi	Sas	Julià		34	Cerdanyola del Vallès	Milicià/-ana	Porto Cristo	21/08/1936
Alegria	Altadill	Francesc		19	Tortosa	Milicià/-ana		15/08/1936
Alonso	Vallès	Joan			Barcelona	Milicià/-ana	Eivissa-Mallorca [sic]	27/10/1936
Aloy	Fortuny	Pau		38	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	17/08/1936
Amill	Miró	Joaquim		23	Barberà de la Conca	Milicià/-ana	Porto Cristo	26/08/1936
Anglarill	Company	Celestí		38	Manresa	Milicià/-ana	Porto Cristo	25/08/1936
Anglès	Roselló	Gabriel		22	Vila-seca	Milicià/-ana	Porto Cristo	11/11/1936
Arranz	Toribio	Aureli		33	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	23/08/1936
Aznar	Guillén	Antoni			Sitges	Milicià/-ana		08/1936

Bailo		Llorenç			Sitges	Milicià/-ana		08/1937
Baquero	Bueso	Pau			Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca. Torre Nova [sic]	25/08/1936
Barrufet	Timoneda	Ramon		18	Puigvert de Lleida	Milicià/-ana	Porto Cristo	23/08/1936
Bellera	Cemeli	Teresa Genoveva		16	Barcelona	Milicià/-ana	Manacor	04/09/1936
Blasco	Pérez	Francesc		21	Badalona	Milicià/-ana	Punta Amer, illa de Mallorca	25/08/1936
Boladeras	Roca	Josep			Barcelona	Soldat	Porto Cristo	16/08/1936
Boscosa	Balaguer	Ernest			Barcelona	Milicià/-ana	Sector de Palma, illa de Mallorca	01/10/1936
Bou	Pijuan	Ramon Germinal		21	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	24/08/1936
Bresler		Erwin			Sitges	Milicià/-ana		08/1936
Buxadé	Adroher	Daria		22	Barcelona	Milicià/-ana	Manacor	05/09/1936
Buxadé	Adroher	Mercè		18	Barcelona	Milicià/-ana	Manacor	01/09/1936
Buxadera	Serra	Enric		29	Sitges	Milicià/-ana	Porto Cristo	23/08/1936
Cabassés	Serra	Simeó		21	Alcarràs	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	08/1936
Cabello	Zamarillo	Emili			Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	28/09/1936
Cabellos		Enric			Barcelona	Milicià/-ana		09/1936
Canet		Santiago				Sallent		1936
Casanovas	Varela	Joaquím		16	Lleida	Milicià/-ana	Porto Cristo	26/08/1936
Cervera	López	Tomàs			Sant Boi de Llobregat	Milicià/-ana	Punta de n'Amer	02/09/1936

Claret	Carbó	Lluís		19	Sant Pere de Riudebitlles	Soldat		08/1936
Cortijos	Muñoz	Joan		25	Barcelona	Milicià/-ana	Maó, Hospital Militar vapor Marqués de Comillas	17/08/1936
Cots	Florensa	Joan		24	Vilanova de Bellpuig	Soldat	Illa de Menorca	01/01/1938
Cros	Renart	Joan						
Cruzado	Sánchez	Ramon		33	Vilanova i la Geltrú	Milicià/-ana	Porto Cristo	01/09/1936
Farrés	Borràs	Joan		32	Barcelona-Sant Andreu	Milicià/-ana	Porto Cristo	16/08/1936
Fernández	Rodríguez	Julià		37	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	31/08/1936
Ferret	Carreras	Jaume		20	Sitges	Milicià/-ana	Porto Cristo	23/08/1936
Ferrús	Costa	Josep			Flix	Milicià/-ana	Palma de Mallorca	1936
Font	Freixedes	Joan		24	Cornellà de Llobregat	Milicià/-ana	Porto Cristo	23/08/1936
Font	Pujol	Pere		20	Centelles	Milicià/-ana		1936
Fortuny	González	Hipòlit		38	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	01/09/1936
Freire	Benítez	Josep Maria			Barcelona	Capità pilot	Entre Cala Morlanda i Maó, a cinc milles de Cala Morlanda	28/08/1936
Galea	Gil	Eduard		32	Cerdanyola del Vallès	Milicià/-ana	Porto Cristo	21/08/1936
Garcés	Hurtado	Florenc			Barcelonà	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	16/08/1936
Garcés	Sanjuan	Antoni		16	Barcelona-Districte III	Milicià/-ana	Porto Cristo	23/08/1936
García	Sabater	Juli		18	Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	28/08/1936
García	Sánchez	Maria			Barcelona	Milicià/-ana	Manacor	05/09/1936
Gimeno	Portas	Antoni		24	Sitges	Milicià/-ana	Porto Cristo	24/08/1936
Gordon	Alsina	Francesc			Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	16/10/1936
Gual	Xatruch	Josep		28	Vila-seca		Vaixell hospital	08/09/1936
Hernández	Toralgo	Manuel		30	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	18/08/1936
Hortalà	Mayans	Josep		35	Palamós	Soldat	Sóller	05/01/1939
Isnard	Barbé	Ricard		35	Arenys de Mar	Milicià/-ana	Son Servera, entre Puig de Sa Bassa i Na Penyal	18/08/1936
Iznar	Barbé	Ricard						16/08/1936
Jofre	Rosell	Josep		20	Manlleu	Milicià/-ana	Sant Llorenç des Cardassar	17/08/1936
Julià	Ferrando	Jeremles		20	Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	30/08/1936
Lasheras	Rández	Ignasi		60	Barcelona	Milicià/-ana	Buc-hospital de la Creu Roja	24/08/1936

Lleixa	Burguès	Josep		27	Riudoms	Milicià/-ana	Palma de Mallorca	1936
Lobato	Rosique	Amàlia		22	Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	22/08/1936
López	Sánchez	Josep			Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	21/08/1936
Martí	Riera	Albert		37	Barcelona-Sant Andreu	Milicià/-ana	Porto Cristo	15/08/1936
Mora	Escobar	Críspul			Barcelona	Condestable (suboficial de brigada artilleria de l'Armada)	Son Servera, entre Puig de Sa Bassa i Na Penyal	16/08/1936
Morató	Vergés	Pere		21	Castellet i la Gornal	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	03/09/1936
Munné	Puig	Jaume			Sallent	Milicià/-ana		26/08/1936
Nicolau	Gavaldán	Bartomeu			Barcelona	Soldat	Illa de Mallorca	16/08/1936
Parera	Magaña	Jaume		35	Berga	Soldat	Formentera, Colonia Penitenciària Es Campament	20/11/1941
Pellicer	Moreno	Tomàs		25	Sitges	Milicià/-ana	Porto Cristo	24/08/1936
Peñalver	Morote	Antoni		34	Barcelona	Milicià/-ana	Punta Amer, illa de Mallorca	01/09/1936
Pérez	Gálvez	Trinitari		34	Andorra (Terol)	Milicià/-ana	Son Servera	30/08/1936
Piñol	Franquet	Rafael		19	Riba-roja d'Ebre	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	26/08/1936
Pradas	Pastor	Francesc		22	Barcelona-Districte VI	Milicià/-ana	Porto Cristo	14/08/1936
Prunera	Mora	Andreu		25	Riba-roja d'Ebre	Milicià/-ana	Porto Cristo	26/08/1936
Rodríguez	Gómez	Josep		33	Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	23/08/1936
Roigé	Cabré	Víctor		31	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	21/08/1936
Roselló	Miret	Josep		24	l'Espluga de Francolí	Milicià/-ana		08/1936

Ruiz	Pérez	Antoni		21	Manresa	Milicià/-ana	Porto Cristo	25/08/1936
Sabaté	Sánchez	Ferran		18	Barcelona-Districte I	Milicià/-ana	Porto Cristo	16/08/1936
Sales	Campos	Rafel		39	Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca-sector de Palma?	16/08/1936
Salvat	Cerdà	Joaquim		23	Barcelona-Sants	Milicià/-ana	Porto Cristo	17/08/1936
Sanahuja		Ramon			Vic	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	25/09/1936
Sánchez	Guinovart	Miquel			Sitges	Milicià/-ana		08/1936
Sánchez	Martínez	Gabriel			Girona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	13/01/1937
Senan	Alvarez	Eduard			Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	17/10/1936
Serra	Cos	Joan		21	Manresa	Milicià/-ana	Porto Cristo	25/08/1936

Serra	Masana	Agustí		21	Manresa	Milicià/-ana	Porto Cristo	26/08/1936
Sojà	Fuset	Salvador		24	Montgat	Milicià/-ana	Manacor	04/09/1936
Soler	Llorens	Josep			Castellfollit de la Roca	Soldat		08/1936
Tallarda	Meca	Manuel		22	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	25/08/1936
Torras	Gisbert	Francesc		22	Monistrol de Montserrat	Milicià/-ana	Porto Cristo	22/08/1936
Triadó	Codina	Alfons		35	Terrassa	Milicià/-ana	Porto Cristo	15/08/1936
Udés	Duarte	Andreu		23	Sitges	Milicià/-ana	Porto Cristo	24/08/1936
Ullés	Muntull	Juli		39	Besalú	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	09/1936
Yagüe	Marazuela	Joaquín		54	Barcelona	Guàrdia Civil		14/09/1936
		Andreu	Mosso de cal Regno-m. a Mallorca		Riba-roja d'Ebre	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	1936
			Un de Cal Nis-m. a les Balears		Planès	Milicià/-ana		1936
			Un de Cal Camaret-m. a les Balears		Planès	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	1936

1er cognom	2on cognom	Nòm	Edat	Nuclí últim veïnatge	Graduació	Lloc desaparició	Data desaparició
Aldòs	Pons	Manuel	19	Monistrol de Montserrat	Milicià/-ana	Porto Cristo	23/08/1936
Bailló	López	Llorenç	29	Sitges	Milicià/-ana	Porto Cristo	20/08/1936
Bernad	Gràcia	Joan	22	Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	1936
Boix	Fàbregas	Emili	22	Manresa	Milicià/-ana	Porto Cristo	25/08/1936
Buch	Amador	Jaume	30	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	08/09/1936
Carcolé	Llop	Ramon	17	Tarragona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	24/08/1936
Carriue	Gallardo	Josep	15	Barcelona-Districte VII	Milicià/-ana	Porto Cristo	24/08/1936
Casulleras	Torremadas	Joan	22	Monistrol de Montserrat	Milicià/-ana	Porto Cristo	03/09/1936
Chacón	Vicente	Felipe	42	Barcelona	Milicià/-ana	Porto-Cristo	20/08/1936
Cortés	Meléndez	Jesús	20	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	24/08/1936
Espuñes	Llovet	Joan	22	Manresa	Milicià/-ana	Porto Cristo	25/08/1936
General	Braseise	Antoni		Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	30/11/1936
Gil	Urquiza	Victorià	25	Sant Joan Despí	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	05/09/1936
Gómez	Aguilar	Manuel	17	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	27/08/1936
González	Baraza	Àngel	17	Barcelona	Milicià/-ana	Palma	30/08/1936
González	Prelleses	Francesc		Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	28/08/1936
González	Sáez	Dámaso		Barcelona	Milicià/-ana	Punta Amer-Illa de Mallorca	19/10/1936
Guerreiro	Torres	Francesc	17	l'Hospitalet de Llobregat	Milicià/-ana	Porto Cristo	19/08/1936
Herrero	Torres	Amador		Manresa	Milicià/-ana	Porto Cristo	25/08/1936
Jordà	Casadesús	Daniël	25	Artés	Milicià/-ana	Porto Cristo	29/08/1936
Jou	Montserrat	Llorenç	20	Manresa	Milicià/-ana	Porto Cristo	25/08/1936
Jubells	Ponsermau	Pere	21	Manresa	Milicià/-ana	Porto Cristo	25/08/1936
Julià	Urquijo	Feliu	51	Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca, Punta de n'Amer	03/09/1936
Koch	Zimmerman	Emili	49	Santa Coloma de Gramenet	Milicià/-ana	Porto Cristo	16/08/1936
Llams	Trivoli	Joan	19	Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	21/08/1936
Llenes	Gasol	Vicenç	26	Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca-Punta Amer	04/09/1936
López	González	Joan	23	Barcelona	Milicià/-ana	Son Servera	03/09/1936
López	Montoro	Manuel		Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	27/11/1936
Marsé	Aragonès	Miquel	31	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	24/08/1936

Martí	Magnou	Miquel	46	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	07/08/1936
Mirete	Osete	Antoni	26	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	06/09/1936
Montasell	Sariat	Vicenç	22	Mataró	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	03/09/1936
Pardo	Moya	Francesc		Barcelona	Milicià/-ana	Punta Amer-Illa de Mallorca	19/11/1936
Pasqual	Ribas	Pere	22	Torrelavit	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	08/1936
Peñalver	Fernández	Horaci	24	Barcelona	Milicià/-ana	Punta Amer	05/09/1936
Pintó	Vidal	Víctor	18	Artés	Milicià/-ana	Porto Cristo	29/08/1936
Piró	Puy	Josep	22	Torregrassa	Milicià/-ana	Porto Cristo	28/11/1936
Puerto	Montsalve	Joan		Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	09/10/1936
Queralto	Orriols	Salvador	20	Olvan	Milicià/-ana	Porto Cristo	23/08/1936

Quinto	Llerena	Rafael		Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	26/10/1936
Ramon	Cabañés	Josep	22	Monistrol de Montserrat	Milicià/-ana	Porto Cristo	03/09/1936
Reverter	Homedes	Francesc	23	Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	02/08/1936
Río	Huerta	Claudi	31	Monistrol de Montserrat	Milicià/-ana	Porto Cristo	03/09/1936
Rodríguez	Escámez	Josep		Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	05/11/1936
Rosell	Trullenque	Albert		Barcelona-Sarrià	Milicià/-ana	Porto-Cristo	17/09/1936
Ruiz	Vidaña	Marià		Barcelona	Milicià/-ana	Palma de Mallorca	04/11/1936
Saurina	Sala	Esteve			Milicià/-ana	Illa de Mallorca	30/11/1936
Serra	Riera	Josep	19	Barcelona-Valldiviera	Milicià/-ana	Porto Cristo	03/09/1936
Tarazona	Gisbert	Joan	19	Castellbell i el Vilar	Milicià/-ana	Porto Cristo	03/09/1936
Torres	Miró	Ricard	36	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	21/08/1936
Tosas	Bel	Tomàs	20	Barcelona	Milicià/-ana	Porto Cristo	26/08/1936
Uson	Cots	Francesc	25	Monistrol de Montserrat	Milicià/-ana	Porto Cristo	23/08/1936
Villagrassa	Villanueva	Josep		Barcelona	Milicià/-ana	Illa de Mallorca	01/10/1936

MdM registra una petició a l'ajuntament de Valldemossa per revocar les distincions a les persones que participaren al cop d'estat i la dictadura franquista

Memòria de Mallorca

Memòria de Mallorca registrà una petició a l'ajuntament de Valldemossa el dia 22 de març de 2019 demanant la revocació Nomenaments, Títols i Distincions, en compliment de la Llei 2/2018, de 13 d'abril, de Memòria i Reconeixement Democràtics de les Illes Balears.

Maria Antònia Oliver París, presidenta de l'Associació Memòria de Mallorca, entitat degudament inscrita al Registre de Entitats Ciutadanes del Govern de les Illes Balears, amb el número CIF: G- 57454795, davant aquesta Corporació es dirigeix, i per a la seva consideració **EXPOSA:**

- Que, assabentades que l'Ajuntament de Valldemossa, a petició de la Comissió de la Llei 2/2018, de Memòria i Reconeixement Democràtic de les Illes Balears, ha emprat una investigació envers les distincions que durant la dictadura franquista concedí a:
 - BRUNO MOREY FIOL. FILL IL·LUSTRE (8 de desembre de 1946).
 - BLAS PEREZ GONZALEZ. FILL ADOPTIU (27 de juny de 1950).
 - JOSÉ MANUEL PARDO SUÁREZ. FILL ADOPTIU (6 de juny de 1951).
 - ALEJANDRO RODRIGUEZ DE VALCÁRCEL. FILL ADOPTIU (5 de setembre de 1953).
 - HONORATO MARTÍN COBOS LAGÜERA. FILL PREDILECTE I DISTINGIT (6 de febrer de 1956).
 - BLAS PEREZ GONZALEZ. FILL ADOPTIU I PREDILECTE (1r de març de 1957).

- Que, revisada i estudiada la investigació duta a terme pel vostre Ajuntament, la ratifiquem i confirmem la implicació i col·laboració de les persones citades amb el regim dictatorial franquista.
- Que, el manteniment d'aquestes distincions en l'actualitat, pugna amb la Llei 52/2007 de 26 de desembre de Memòria Històrica per la qual les administracions públiques han d'adoptar les mesures legals oportunes per retirar, entre d'altres, les mencions commemoratives d'exaltació personal que van contribuir i/o col·laborar a la revolta militar de 1936, a la Guerra Civil i a la dictadura franquista (art. 15.1º).

A més, i en el nostre àmbit territorial, la Llei 2/2018 de 13 d'abril de Memòria i Reconeixement Democràtic de les Illes Balears, imposa la revisió i revocació de totes les distincions, nomenaments, títols i honors institucionals d'aquelles persones que van participar en el bàndol colpista, la Guerra Civil i la Dictadura franquista (art. 26è).

Pel degut reconeixement dels valors democràtics de la nostra societat en què s'empara la Justícia i la Dignitat, i l'estricta compliment d'aquesta legalitat,

SOL·LICITA:

Que l'Ajuntament de Valldemossa revoqui el nomenament de fill il·lustre a D. Bruno Morey Fiol; el nomenament de Fill Adoptiu a D. Blas Pérez González, a D. José Manuel Pardo Suárez i a D. Alejandro Rodríguez de Valcárcel; el nomenament de Fill Predilecte i Distingit a D. Honorato Martín Cobos Lagüera; i el nomenament de Fill adoptiu i Predilecte a D. Blas Pérez González, deixant-los sense efecte. ■

L'ACTIVITAT de la MEMÒRIA

Concentració "No a la Guerra"

(Palma 12/02/2019)

Concentració contra la possible intervenció militar a Veneçuela davant la Delegació del Govern.

"L'autodeterminació no és delictuosa"

(Palma 12/02/2019)

Concentració pel dret a l'autodeterminació dels pobles a plaça del Mercat, davant l'Audiència Provincial de les Illes Balears.

Inauguració al Museu es Baluard

(Palma 15/02/2019)

Inauguració del taller impartit pels autors de l'exposició "Nada tan Invisible" Elo Vega i Rogelio Cuenca, al Museu es Baluard.

Concert homenatge a Víctor Jara

(Palma 15/02/2018)

Concert del grup musical "Vientos de Poniente" en homenatge al cantautor xilè Víctor Jara.

Projecció del documental i posterior col·loqui: "La causa contra Franco"

(Palma 22/02/2019)

Projecció al Cine Ciutat amb l'assistència de Lucía Palacios i Dietmar Post, directors del documental.

Després de la projecció es realitzà un col·loqui amb les intervencions de Mª Antònia Oliver, presidenta de MdM, Paquita Sauquillo, presidenta del Comisionado de Memoria Histórica de Madrid i Aitzane Márquez, membre de Womens Link.

Concentració Mesa de Catalunya

(Barcelona 23/02/2019)

Maite Blázquez participà a la 100a concentració mensual pels drets humans i contra el feixisme de la Mesa de Catalunya d'Entitats Memorialistes davant l'ajuntament de Santa Coloma de Gramenet.

Assemblea anual de MdM

(Palma 23/02/2019)

Assemblea anual dels socis de Memòria de Mallorca al Casal de Barri de s'Escorxador.

Memorial del Silenci (Inca 23/02/2019)

Recorregut memorial que començà a la plaça Andreu París, passà davant la casa d'Antoni Mateu i acabà amb la inauguració de la plaça Germans Sancho.

Homenatge a les víctimes de la Guerra Civil i el Franquisme

(Palma 24/02/2019)

Homenatge al Mur de la Memòria del cementiri de Palma i posterior inauguració de l'Arbre de la Memòria, per a senyalitzar la fossa comuna més gran de

les Illes Balears, la del cementeri de Palma. Els dos actes comptaren amb la presència de representants de totes les institucions públiques.

Premis Ramon Llull (Palma 28/02/2019)

Mª Jesús Balaguer, en representació de MdM assistí a l'entrega dels Premis Ramon Llull i medalles d'Or de la Comunitat. Aquí amb els integrants de l'ONG

Proactiva Open Arms que foren guardonats.

Inauguració del bust d'Aurora Picornell (Palma 04/03/2019)

Inauguració del bust de l'activista comunista Aurora Picornell al passeig del Bon del Molinar.

8 de març: Dia Internacional de les Dones (Palma 08/03/2019)

Actes de commemoració del Dia Internacional de les Dones: vaga general, concentració i manifestació, amb el lema: *Som la meitat del món, sense nosaltres s'atura al món.*

Homenatge i Memòria

(Sencelles 09/03/2019)

Homenatge i memòria a Pilar Sánchez i Aina Moll dins les celebracions del Dia Internacional de les Dones a la Plaça Nova de Sencelles. Organitzat per Més per Sencelles i Biniali.

Vaga: emergència climàtica

(Palma 15/03/2019)

Vaga estudiantil i concentració pel clima a la plaça del Tub contra l'extinció d'espècies i la crisi ecològica. Organitzat per Juventud x el Clima.

Roda de premsa de la Plataforma per la Democràcia (Palma 15/03/2019)

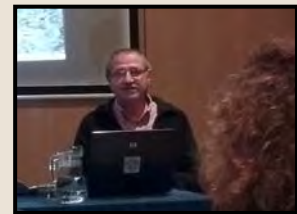

Roda de premsa per anunciar la creació de la Plataforma per la Democràcia amb l'objectiu de frenar els discursos d'odi i l'extrema dreta.

Conferència sobre els "Norats"

(Palma 20/03/2019)

Xerrada a Can Alcover a càrrec de Mateu Morro, sobre l'excel·lent història dels "Norats", 13 anys amagats a les muntanyes de Coanegra.

Les Pedres de la Memòria

(Barcelona 22/03/2019)

Maite Blázquez participà a unes xerrades a l'IES Olorda de Sant Feliu de Llobregat dins el cicle "Maltractaments, Silenci i Impunitat" que tingue-

L'ACTIVITAT de la MEMÒRIA

ren per títol "Gunter Demnig i les Stolpersteine (Pedres de Memòria). Homenatges a les víctimes del nazisme i a les víctimes del feixisme del nostre país. Mallorca desembre 2018".

Concentració "Aturem l'extrema dreta i els autoritarismes"

(Palma 23/03/2019)

Concentració a la plaça de l'Olivar en el marc de les mobilitzacions unitàries convocades a tot el món el dia 23 per "Un món contra el racisme i el feixisme". Convocada per Plataforma per la Democràcia.

Jornada: El paper del franquisme en l'Holocaust

(Palma 23/03/2019)

Guillem Mir participà a la jornada impartida a Ca n'Oleo amb el títol "El paper del franquisme en l'Holocaust. Refugiats jueus a Barcelona, Eivissa i Mallorca els anys 30 i 40". L'exposició roman oberta fins el 16 d'abril.

Premi Maria Plaza a Juana Vaño

(Marratxí 14/03/2019)

Tonina Mercadal, Dolors Marin i Ma^a Jesús Balaguer recolliren el Premi "Menció d'Honor" del XIX Premi Maria Plaza a Juana Vaño Morales, juntament amb l'UGT i Agrupació Socialista de Calvià. El Premi Maria Plaza es va atorgar enguany a l'advocada feminista Maria Durán.

Valldemossa decideix!

(Valldemossa 30/03/2019)

Taula rodona al Museu Municipal amb el títol "Model d'Estat i conseqüències als municipis". Tonina Mercadal i Maite Blázquez hi participaren en nom de MdM.

Xerrada a l'IES Joan Maria Thomàs

(Palma 01/04/2019)

Xerrada de Tonina Mercadal i Maite Blázquez sobre la Guerra Civil, la repressió, la reparació i la justícia a les víctimes.

Xerrada de Joan Garcés

(Palma 02/04/2019)

Xerrada de Joan Garcés a la sala de plens del Consell dins el cicle de conferències "Xerrades al Consell de Mallorca".

Tu ens pots ajudar

Nou número de compte

de MdM per si voleu ajudar amb qualche aportació a l'Associació:

Colonya Caixa de Pollença:

ES96 2056 0004 44 1000599520